

Indice.

I. Acte mai vechi.

	Pagina
1. Decretul împăratesc din 30 Septembrie 1783. Nr. 1701 privitoriu la încorporarea eparchiei române din Transilvania la metropolia sârbescă din Carlovit	1
2. Estras din Instrucțiunea dată pre lângă decretul împăratesc din 9 Octobre 1783 Nr. 2253, privitoriu la subordinarea eparchiei Transilvaniei și a Bucovinei în cele dogmatische și spirituale la metropolia sârbescă din Carlovit	1
3. Resoluționea împăratescă din 8 Decembre 1786, prin care eparchiile din Transilvania și Bucovina se pun cu cele disciplinare sub metropolia sârbescă din Carlovit	1
4. Locotenentă ungară dispune a se întruni sinodul sârbesc pentru alegerea de episcop din Verșet și Timișoara, la cari sunt ehemăți și episcopii din Transilvania și din Bucovina	2
5. Instanța clerului și poporului românesc din diecesa Aradului, dată la împăratul Francisc I. a. 1814, pentru instituirea unui episcop român în eparchia Aradului	3

II. Acte din anii 1848–1860.

1. Punctul 2 dintre cele 16 puncte ale cererilor Românilor întruniti la Blaș in 3/15 Maiu 1848	10
2. Petițunea generală a Națiunei române. Olmütz 13/25 Febr. 1849	10
3. Răspunsul Împăratului	13
4. Memorand către ministeriu. Olmütz. 5 Martie 1849 . . . ,	13
5. Plânsoreea către Impăratul după eșirea constituționei. Olmütz 12 Martie 1849	18
6. Deslușire către ministeriu. Viena 23 Martie 1849	20
7. Reprezentățunea bărbaților de incredere ai națiunei române către Impăratul. Viena, 14/26 Iuniu 1849	21
8. Răspunsul Impăratului	23
9. Suplica pentru instituirea unui episcop român în scaunul vacant din Verșet. Viena 20 Iuliu 1849	24
10. Suplica pentru despărțirea ierarchiei române de cea sârbescă și pentru ținerea unui sinod român general. Viena 12/24 Octobre 1849	25
11. Adresa omagială și rugarea Românilor din diecesa Aradului pentru rezolvarea petițunei Românilor dela 25 Februarie 1849. Viena 15 Novembre 1849	28
12. Metropolitul sârbesc Iosif Raiacici e delăturat din scaun prin ministrul ungurese și înlocuit prin Plato Athanaczkovici	30

13. Metropolitul sârbesc Iosif Raiacici investit cu titlul de patriarch sârbesc și cu dignitate de voivod sârbesc emite ordinăriune pentru introducerea limbei sârbești în administrația direcțorilor mai înalte	31
14. Actul de convocare a sinodului din Chișineu pe 17/29 Martie 1849	33
15. Cuvântarea sinodului din Chișineu dela 1849 către preoțime și popor	34
16. Comisariul ministerial Berde încredințeză pe Ioan Hannia, notar consistorial cu conducerea diecesei transilvane considerată de vacanță	35
17. Protodiaconul Ioan Hannia aduce la cunoștința oficiilor protopopesci denumirea sa de administrator al diecesei	36
18. Circulariu, prin care episcopul Andrei Șaguna declară de nevalide lucrările vicariatului instituit de repubica maghiară	37
19. Adresa primă a episcopului Andrei Șaguna către patriarchul sârbesc Iosif Raiacici în cauza independenței ierarchice a Românilor de Sârbi	38
20. Adresa episcopului Andrei Șaguna către episcopul Bucovinei, Eugenie Haemian, prin care cere părerea acestuia și a clerului din Bucovina asupra unor puncte privitoare la independența ierarhică a Românilor	40
21. Cuprinsul principal al răspunsului, ce Preaferinția Sa Eugenie Haemian, Episcopul Bucovinei l'a îndreptat către Patriarchul sârbilor	41
22. Răspunsul episcopului dela Arad, Gerasim Rațiu către patriarchul sârbesc în cauza independenței ierarchice a Românilor	43
23. Memorandum așternut de episcopul Andrei Șaguna ministerului și în copie guvernatorului civil și militar Baron de Wohlgemuth despre dorințele și lipsele națiunii române și a bisericii răsăritene cu ocazia unea organizării nouă a Ardealului	46
24. Guvernatorul Wohlgemuth cere de la episcopul Șaguna a justifica, pentru ce folosesc titlul de „episcop diocesan român al bisericii orientale din Transilvania“	55
25. Răspunsul lui Șaguna către Wohlgemuth în privința titlului de „episcop diocesan român al bisericii orientale din Transilvania“	55
26. Replica lui Wohlgemuth către Șaguna cu privire la titlul de „episcop diocesan român s. c. I.“	57
27. Șaguna trimite ministrilor din Viena broșura despre autonomia bisericii orientale române din Austria	58
28. Șaguna cere de la guvern, concesiunea a puté să se țină sinod diocesan	58
29. Circular pentru convocarea sinodului diocesan	60
30. Guvernatorul provoacă pre episcopul Șaguna a designa însuși pre membrii sinodului interdicând alegerea lor prin aclamări	62
31. Episcopul Șaguna justifică față de guvernator alegerea în adunări a unor membrii sinodali	62
32. Guvernatorul notifică episcopului Șaguna denumirea lui Ioan de Karabetz de comisariu al regimului pentru sinod	64
33. Petiția sinodului episcopal din anul 1850 către Maiestatea Sa Preainălțatul nostru Monarh așternută pe calea guvernului țării	65
34. Patriarchul sârbesc Iosif Raiacici pre lângă adresa din 21 Decembrie 1849 comunică episcopului Andrei Șaguna rescriptul ministerial privitoriu la conferințele episcopesci convocate la Viena în luna lui Aprilie 1850	68

	Pagina
35. Episcopul Aradului Gerasim Raț încunoscintă pre episcopul Șaguna, că patriarchul sârbesc l'a încunoscintat și pre el despre sinodul episcopilor la Viena	69
36. Episcopul Șaguna descopere patriarchului sârbesc nemulțmirea sa cu amânările repetite ale sinodului episcopesc, convocat în Viena	70
37. Ministrul Bach invită pe episcopul Șaguna a participa la conferințele episcopesci pe șînua de 3/15 Octobre 1850	71
38. Guvernatorul civil și militar al Transilvaniei invită pre episcopul Șaguna a participa la conferințele episcopesci la 3/15 Octobre 1850	72
39. Episcopul Șaguna respunde ministrului de interne, că se va prezenta la conferințele episcopesci	72
40. Episcopul Șaguna respunde guvernatorului, că se va prezenta la conf. episcopesci .	73
41. Propunerile episcopului Șaguna presentate ministrului pentru conferințele episcopesci dela Viena	73
42. Memorial, prin care se lămuresc cererea Românilor de religiunea răsăritenă în Austria pentru restaurarea metropoliei lor din punct de vedere a ss. canóne — așternute c. r. ministru pentru cult și instrucțiune în 1851, de Andreiu Bar. de Șaguna, episcopul bisericei răsăritene în Ardeal	88
43. Pastorala patriarchului sârbesc esmisă în eparchia Aradului după mórtea episcopului Gerasim Raț	98
44. Guvernul invită pre episcopul Șaguna a participa la sinodul episcopesc în Carlovit pentru alegerea de episcop la Arad, Timișóra, Verșet și Buda	100
45. Episcopul Șaguna notifică, că va participa la sinodul electoral în Carlovit	101
46. Episcopul Șaguna notifică protopresbiterilor mergerea sa la Carlovit	101
47. Episcopul Șaguna face gravamen la Impératul față de procederea patriarchului sârbesc la sinodul electoral din Carlovit	102
48. Episcopul Șaguna însinuă comisariului împărătesc la sinodul electoral din Carlovit gravaminele sale față de procederea necorectă a patriarchului sârbesc	108
49. Episcopul Șaguna cere dela ministru satisfacție pentru purtarea necorectă a patriarchului sârbesc la sinodul electoral din Carlovit	109
50. Guvernul Transilvaniei încunoscintă pre Șaguna despre descoperirea displăcerei Preaînalte față de patriarchul sârbesc pentru procederea necorectă în sinodul electoral din Carlovit	112
51. Estras din emisul ministrului de culte cătră guvernul Bănatului sârbesc despre procederea necorectă a patriarchului sârbesc în sinodul electoral din Carlovit	113
52. Guvernul provoacă pre episcopul Șaguna a așterne un proiect de organisare a consistoriului pe baza decretelor guvernale anterioare	115
53. Episcopul Șaguna răspunde guvernului, că a așternut ministrului părerea sa în privința organisării consistoriului încă din conferințele episcopesci ținute în Viena la anul 1850/1	116
54. Guvernul descoperind episcopului Șaguna, că ministrul insistă a i se face propuneri privitoare la organisarea consistoriului îl provoacă de nou a i-le așterne	117
55. Guvernul urgează așternerea proiectului de organisare a consistoriului	118

56. Episcopul Șaguna respunând energetic ministrului, refusă asternerea proiectului de organizare a Consistoriului, cerând a se restaura mai întâiu metropolia românilor ortodoxi și a...	118
57. Guvernul provocă de nou pre episcopul Șaguna să așterne proiectul cerut de ministru în cauza organizației Consistoriului	122
58. Gravamenul episcopului Șaguna la Imperatul contra ministrului, cerând între alte și reînființarea metropoliei românilor ortodoxi	122
59. Reprezentarea episcopului Șaguna către ministru în cauza numirii bisericii ortodoxe române	151
60. Guvernatorul Schwarzenberg scrie ministrului luând în apărare biserica ortodoxă română din Transilvania	155
61. Guvernul urgează de nou pre episcopul Șaguna să așterne proiectul de organizare a consistoriului	161
62. Episcopul Șaguna refuză de nou asternerea proiectului de organizare a consistoriului arătând, că a făcut la Imperatul gravamen contra ministrului	161
63. Episcopul Șaguna răgăză de nou pre Imperatul a considera cererea sa din 1 Dec. 1855.	163

III. Acte din anii 1860—1865.

1. Petițiunea senatorilor imperiali Bar. Șaguna, Andrei de Mocsnyi și Bar. Petrino, din 21 August 1860 pentru reînființarea metropoliei ortodoxe române	166 ✓
2. Resoluția împărată din 27 Sept. 1860 privitor la restaurarea metropoliei	167 ✓
3. Petițiunea sinodului diecesan din Sibiu la Imperatul, din 26 Oct. 1860 pentru reînființarea metropoliei	168 ✓
4. Adresa sinodului diecesan din Sibiu dela 26 Oct. 1860 către sinodul metropolitan din Carlovit	173
5. Adresa de multămire a sinodului diecesan din Sibiu dela 24—26 Octobre 1860 către Andrei Mocsnyi de Foen și Nicolau Bar. de Petrino senatori imperiali extraordinari	176
6. Andrei de Mocsnyi respunde episcopului Șaguna mulțemind sinodului pentru adresă	177
7. Episcopul Șaguna către Hațman, episcopul Bucovinei, din sinodul diesesan ținut în Sibiu în Oct. 1860	177
8. Emanuil Gozsdă către Șaguna	180
9. Șaguna către Georgiu Hurmuzachi	180
10. Răspunsul lui G. Hurmuzachi către Șaguna	182
11. Șaguna către Hurmuzachi	185
12. Episcopul Hațman către episcopul Șaguna	187
13. Șaguna către Hațman	188
14. Ioan Dobran agent de curte către Șaguna	189
15. A. de Mocsnyi scrie episcopului Șaguna în cauza despărțirii ierarchice de către Sârbi	189
16. Răspunsul episcopului Șaguna către Mocsnyi	191
17. Contele Francisc Nadasdy cancelariul aulic pentru Transilvania către Șaguna în cauza regulării referințelor ierarchice	191
18. Răspunsul lui Șaguna către Nadasdy	193

	Pagina
19. Scrisoarea lui Mocsnyi către Șaguna	193
20. Răspunsul episcopului Șaguna către Mocsnyi	194
21. Scrisoarea lui Mocsnyi către Șaguna	195
22. Răspunsul lui Șaguna către Mocsnyi	196
23. Dobran către Șaguna	196
24. Șaguna către Dobran	197
25. Mocsnyi către Șaguna	198
26. Răspunsul lui Șaguna către Mocsnyi	199
27. Adresa deputației române către împăratul prezentată la 3/15 Martie 1862	200 ✓
28. Hurmuzachi către Șaguna	205
29. Șaguna către Hurmuzachi	206
30. Mocsnyi către Șaguna	207
31. Răspunsul lui Șaguna către Mocsnyi	207
32. Nadasdy către Șaguna în privința teritoriului metropoliei române s. a.	208
33. Răspunsul lui Șaguna către Nadasdy	210
34. Vice-cancelariul aulic pentru Transilvania Bar. Reichenstein către Șaguna insistând a se pronuncia sinodul diecesan asupra intrebării, decă metropolia, ce are a se înființa nu ar fi să se estindă numai asupra românilor ortodoxi din Transilvania	216
35. Petiția sinodului diecesan din Sibiu din 22 Martie st. v. 1864 către Împăratul în cauza reînființării metropoliei	218 ✓
36. Scrisoarea comitivă către presidiul cancelariei aulico-transilvane despre petiția sinodului către Împărat pentru metropolie	221 ✓
37. Declarăția representanților români către comisariul împărătesc Bar. Philippovici la congresul din Carlovit	222
38. Memorandumul representanților români la congresul din Carlovit către Împăratul	226
39. Cuvântarea lui Vicențiu Babeș la congresul sârbesc la 5 August 1864	235
40. Suplement la instrucția dată comisariului împărătesc Ios. Bar. Philippovici pentru sinodul episcopal din Carlovit	238
41. Comisariul împărătesc Philippovici recercă pre Șaguna a răspunde la întrebările, cari aveau să formeze problema sinodului în Carlovit	240
42. Șaguna neputând participa la sinodul din Carlovit, trimite comisariului Philippovici cerutul răspuns la întrebările puse pentru sinod	240
43. Declarația lui Șaguna la întrebările de pertractat în sinodul din Carlovit cu privire la înființarea metropoliei române în opt puncte	241
44. Scrisoarea lui Vicențiu Babeș către Șaguna în privința întrebărilor de program ale sinodului din Carlovit	246
45. Propunerile episcopului Bucovinei Hacman la sinodul din Carlovit	248
46. Motivarea propunerilor episcopului Bucovinei Eugenie Hacman la sinodul din Carlovit	252
47. Protocolul ședințelor sinodale, ținute în 13 și următoarele dîle ale lui August 1864 în Carlovit	285
48. Protocolul ședinții sinodale ținute la Carlovit în 11 Septembrie 1864	291
49. Protocolul ședinței sinodale ținute la Carlovit în 11 și 15 Septembrie 1864	292

50. Adresa multor credincioși din eparchia Bucovinei cătră episcopul Eugenie Haeman, în cauza ținerii unui sinod provincial canonic, la care să participe și membrii mireni pentru organisarea și gruparea ierarhică a bisericei greco-orientale în Austria	295
51. Autograful împărătesc pentru înființarea metropoliei române și denumirea episcopului Șaguna de archiepiscop și metropolit	305
52. Autograful împărătesc îndreptat cătră patriarchul sârbesc privitoriu la întrunirea congresului sârbesc în cauza împărătrii averii	305
53. Instrucțiunea împărătescă dată comisariului Iosif Bar. Philippovici la congresul național sârbesc	306
54. Ministrul-președinte Schmerling cătră metropolitul Șaguna cu privire la metropolia înființată	307
55. Metropolitul Șaguna mulțămesce lui Schmerling pentru înființarea metropoliei	310
56. Metropolitul Șaguna serie episcopului Emilian Kengelaț dela Verset și consistoriului din Timișoara trimițând un număr de circulare cătră românilor din acele eparchii	311
57. Insuși cerculariul	312
58. Patriarchul sârbesc Samuil Masirevici gratuléază metropolitului Șaguna	314
59. Comisariul împărătesc Philippovici invită pe metropolitul Șaguna la congresul din Carlovit	315
60. Metropolitul Șaguna mulțămesce comisarului împărătesc Bar. Philippovici pentru sprijinul dat la înființarea metropoliei române	316
61. Comisariul împărătesc Philippovici încunoscîntă pe metropolitul Șaguna despre terminul ținerei congresului în Carlovit pe 5 Februarie 1865	317
62. Metropolitul Șaguna descopere comisariului împărătesc Philippovici, că nu se poate prezenta dela început la congresul din Carlovit	317
63. Cerculariul episcopal dto 27 Decembrie vechiu 1864. Nr. 1137 cătră toți deputații români congresuali îndreptat pentru participare la congresul din Carlovit	318
64. Episcopul Aradului Procopie Ivacicovici întrăbă pe metropolitul Șaguna, dacă poate în persónă participa la pertractările congresuale în Carlovit	319
65. Metropolitul Șaguna răspunde episcopului Ivacicovici, că mai întâi au să prezintă ca deputații la împărat și apoi la congres în Carlovit numai pe 15 Februarie nouă	320
66. Cuvântarea mea cătră împărat, când m'am înfățișat la Prea-Inalt Același cu deputații din întréga metropolie de ai mulțămi pentru rezolvirea metropoliei	320
67. Protocol despre ședințele conferențiale, ținute în urmarea înaltului intimat al ministrului de stat din 29 Decembrie 1864 Nr. 8642. din partea corpului reprezentativ român gr. or. în Carlovit, începând din 20/8 Februarie 1865 până în ziua subsemnată, spre scopul realizării unei împăcăciuni în privința fondurilor comune administrate în Carlovit și a mănăstirilor sănătene	322
68. Protocol despre ședința conferențială ținută în Carlovit în 2/14 Martie 1865, din partea corpului reprezentativ român la congres, în urmarea convocării Excelenței Sale Dlui archiepiscop și metropolit român gr. or. Sub președința Excelenței Sale Dlui archiepiscop și metropolit baron de Șaguna. În prezența Ilustrității Sale dlui episcop al Aradului Procopiu Ivacicovici și a subscrisiilor deputați congresuali	328
69. Protocolul despre ședințele conferențiale ținute la provocarea Excelenței Sale Inaltă Preasăntitului archiepiscop și metropolit din partea corpului reprezentativ român în	

Carloviț începând din 5/17 Martie 1865 până în ziua subînsemnată. Sub președința Excelenției Sale Dului archiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna. În prezența Ilustrității Sale Dului episcop al Aradului Procopiu Ivacicovici și a subscrișilor depu-	330
70. Disertațiunea ce archiepiscopul și metropolital Andreiu a ținut în conferința bărba-	333
țiilor români de religia ort. răsăritenă la Carloviț în 5 Martie 1865, despre aceea, că noi Români despărțindu-ne de cătră scaunul metropolitan Carlovițan, și înființându-ne propria metropolie, avem dreptul de a pretinde o parte din averea metropoliei Carlo-	
vitană, și câteva mănăstiri ale eparchiei sârbescii dela Timișoara și Verset	
71. Opiniunea subscrișilor membri români a acelei comisiuni, carea s'a ales în sinodul general ținut în Carloviț, pentru cercetarea stării fondurilor comune naționali adminis-	346
trate în Carloviț și pentru eruarea părților ce compet națiunei sârbescii și române din-	
trările	
72. Proiect de programă al reprezentanților românilor conchimăți la sinodul general epis-	
copesc în anul 1864 spre scopul unei pertractări grabnice, practice și drepte despre	
despărțirea ierarhică a Românilor de cătră Sârbi	359
73. Conspect despre starea parochiilor curate și amestecate, aflătore în ambele dieceze	
Timișoara și Verset, respective în cele 16 protopopiate ale acelora; Timișoara, Chichinda	
mare, Ciacova, Lipova, Făget, Hasias, Jebel, Cianad, Panciova, Becicherecul-mare,	
apoi: Verset, Palanca, Caransebeș, Mehadia, Varadia și Lugos. Conspectul e compus	
după date oficiose și parte e întregit și îndreptat după cea mai bună conștiință privată	369
74. Adaus, la disertațiunea archiepiscopului și metropolitului Andreiu bar. de Șaguna	371
ținută în ședința conferențială a deputaților români din 10/22 Februarie 1865	
75. Declarațiune supletorie	374
76. Protocol sinodal, în privința deslipirei scaunului nou creat episcopesc în Caransebeș	
și încorporat metropoliei greco-răsăritene din Ardeal și Ungaria	375
77. Memorandum de metropolitul Șaguna cătră ministrul Schmerling în privința dreptului	
Românilor la averea bisericăscă comună cu Sârbii	379
78. Suplement la memorandumul din 1 Aprilie 1865 al metropolitului Șaguna cătră ministrul	
Schmerling	381
79. Adresa metropolitului Șaguna, pre lângă care ascerne suplementul memorandumului cătră	
ministrul Schmerling	383
80. Metropolitul Șaguna cătră Schmerling pentru întărirea noului episcop al Caransebeșului	
în persoana arhimandritului Ioan Popasu	384
81. Metropolitul Șaguna cătră Schmerling în privința instalării sale de metropolit	385
82. Ministrul-președinte Schmerling cătră metropolitul Șaguna privitor la rezolvarea finală	
a despărțirei ierarhice	388
83. Ministrul-președinte cătră metropolitul Șaguna în privința modalității, cum ar fi a se	
susține o unitate între metropolia română și cea sârbească	389
84. Metropolitul Șaguna cătră Schmerling pentru rezolvarea finală a unor cestiuni privitoré	
la despărțirea ierarhică, precum dotarea metropolitului român, împărțirea averei și a.	
85. Ministrul de resbel cătră metropolitul Șaguna în privința pregătirilor de instalare a	
noului episcop al Caransebeșului, Ioan Popasu	391
86. Metropolitul Șaguna cătră episcopul Aradului Procopiu Ivacicovici în privința aron-	
dării nouă a eparchiei Aradului și înființarea episcopiei nove a Caransebeșului	393
	394

	Pagina
87. Intrebare telegrafică a metropolitului Șaguna către Schmerling în privința administrării eparchiei Caransebeșului până la introducerea noului episcop	395
88. Responșul telegrafic dela ministru-președinte către metropolitul Șaguna pentru administrarea eparchiei Caransebeșului până la introducerea noului episcop	395
89. Ministrul-președinte Schmerling trimite metropolitului Șaguna în copii litografate diplomele împărătesci despre înființarea eparchiei Caransebeșului și estinderea eparchiei Aradului	396
90. Cuprinsul diplomei împărătesci despre înființarea eparchiei Caransebeșului	396
91. Cuprinsul diplomei împărătesci despre estinderea eparchiei Aradului	397
92. Metropolitul Șaguna întrăbă pre comisariul împărătesc Bar. Philippovici, în ce stadiu se află cestiunea despărțirii Românilor de Sérbi cu privire la avere	398
93. Metropolitul Șaguna către ministrul de resbel făcând cunoscut sănătarea lui Ioan Popasu de episcop al Caransebeșului	399
94. Comisariul împărătesc Bar. Philippovici către metropolitul Șaguna în privința realizării pretensiunilor Românilor față de Sérbi	399
95. Protocolul sedinței sinodale ținute la metropolia română de relegea ortodoxă răsăritenă în Sibiu în 12 August 1865	400
96. Protocolul sedinței sinodale, ținute la metropolia română de relegea greco-răsăritenă în Sibiu, în 16 August 1865	403
97. Sinodul archieresc al metropoliei române adresază rugare către Impăratul pentru regulaarea referințelor de avere între metropolia română și sérbească	407
98. Sinodul archieresc al metropoliei române adresază rugare către Impăratul pentru a concede ținerea unui congres național-bisericesc în cauza regulării alegerii metropolitului și a episcopilor	408
99. Proiect de organizare pentru alegerea metropolitului român și a episcopilor	411
100. Adresa metropolitului Șaguna către Impăratul în cauza dotării metropolitului	416

IV. Diplome pentru episcopi și metropoliți.

1. Diploma împărătescă pentru numirea lui Gedeon Nichitici de episcop în eparchia ortodoxă română a Ardealului	418
2. Diploma împărătescă pentru denumirea lui Gerasim Adamovici de episcop în eparchia ortodoxă română a Ardealului	419
3. Diploma împărătescă pentru denumirea lui Andreiu Șaguna de episcop în eparchia ortodoxă română a Ardealului	420
4. Diploma regescă pentru întărirea alegerii lui Procopiu Ivacievici de archiepiscop și metropolit al Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania	422
5. Diploma regescă pentru întărirea alegerii lui Miron Romanul de archiepiscop și metropolit al Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania	423
6. Diploma regescă pentru întărirea alegerii lui Ioan Metianu de archiepiscop și metropolit al Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania	425

